

Rõõmustav „reaetendus” *SIRP 4.03.11*

Tšaikovski „Padaemand”: uued peaosajad Heli Veskus (Liisa) ja Mart Madiste (Hermann) 26. II rahvusoperis Estonia.

Ooper „Padaemand” esietendus 1890. aasta lõpul Peterburi Maria teatris, peaosades tookord Nikolai Figner (Hermann) ja Medea Figner (Liisa). Estonias on seda populaarset ooperit lavastatud korduvalt. Nüüdne, Arne Miku käe all valminud „Padaemand” esietendus 2004. aastal, seega on lavastus püsinud repertuaaris üle kuue aasta. Liisa rollis on säranud meie sopranid Nadia Kurem ja Pille Lill. Kirgliku ja erakordselt sobiliku Hermanina on meelde jäänud Aleksandrs Antonenko. On suur rõõm, et muusikaliselt kaunis ja karakteriterikas lavateos on taas saanud uued osatäitjad: veebruaris debüteeris Liisa rollis **Heli Veskus** ja Hermannina **Mart Madiste**.

„Padaemand” seab peaosalistele suured vokaalsed ja näitlejameisterlikkuse valdamise nõuded. Veskuse suur ja kande sopran on kahtlemata väga sobilik Tšaikovski hingestatud muusika edasiandmiseks. Tema soe ja värviküllase tämbriga häääl pääseb mõjule nii dramaatilistes kui ka lüürilistes stseenides. Veskuse Liisa on vokaalselt veenev ning karakteri poolest õrn, tundlik, kirglik ja otsustav. Väga kaunilt kõlas temalt ja **Helen Lokutalt** Liisa ja Polina esimese vaatuse duett. Liisa stseen ja ariooso kolmandas vaatuses mõjus väga sisenduslikult ja tõi täiuslikult esile lauljanna häälerikkuse.

Hermannii partii on helilooja kirja pannud suure ulatusega, jõulisena ja väga dramaatilise käsitlusega. Tšaikovski on öelnud: „Ilmselt ei olnud Hermann mulle ainult ettekääne, et kirjutada nii- või teistsugust muusikat, vaid kogu aeg tõeline, elav ning seejuures mulle väga sümpaatne inimene”. Suur väljakutse on kehastada Puškini-aege Venemaa armunud

kaardimängurit, kelle tunded on heitlikud ja segunevad hingestatud kirgliku põlemise ja depressiivsusega. Hermannii iseloomustavad juba ooperi alguses tema enda sõnad: „Ma tema nime ei tea ega teada ei taha. Olen haige, sest armastan ...” Madiste on kujunenud jõuliseks ja kaunikõlaliseks tenoriks. Tema häälekasutus on tänu heale laulukoolile kindel kõigis hääleregistrites. Imetlusväärset kõlab häääl kõrges tessituuris, kaotamata veenvust ja jõudu alumiste helide kõlas. Tema Hermann on usutav nii väliselt karakterilt kui ka sobiv hääle dramaatiliste omaduste poolest. Liisa ja Hermannii armastus kulmineerus eriti kaunilt esitatud duetis Zimnaja Kanavka kaldaäärse kolmandas vaatuses. Armastajad on hingelt sarnased: nii Liisa kui Hermannii traagiline elu kannab endas hävitavat igatsust ja kirge. Väga õnnestunud olid kolmandas vaatuses Hermannii stseenid krahvinnaga, keda kehastas värvikalt **Riina Airene**. Kolme kaardi saladuse teadasaamiseks lausutud Hermannii sõnad: „Te olete vana, surm pole kaugel ...” mõjusid väga „hermannilikult” – lihtsalt ja selgitavalt, ilma ähvarduse või jõhkra tagamõtteta. Madiste tuli oma mitmetahulise tegelaskuju väljajoonistamisega väga hästi toime. Nii Veskust kui ka Madistet iseloomustab kindel tehniline üleolek lauldavast ja veenev rollilahendus.

Suurepärase vokaalse esitusega jäid meelde **Jassi Zahharov** Tomskina ja **Rauno Elp** Jeletskena. Lisaväärtuse andis etendusele kaunikõlaline koor. Omaette tõmbenumbriks on kujunenud meessolistide ja meeskoori hoogsalt ja säravalt esitatud seitsmes pilt. Ooperi lõpp – Hermannii siiras ja helge mälestus Liisast jääb mõjuma müstiliselt. Publiku kestev aplaus ja braavohüüded olid kindel märk väga õnnestunud etendusest.

Vaike Kiik-Salupere